

I N F O

V Leningradu se 7. aprila začne snemanje horrorja *The Terror of Manhattan* (Breton Films Ltd./Lenfilm). Izvršni producent je **Menahem Golan** (21st Century), režiser-scenarist **Greydon Clark**, glavni igralec pa **Robert Englund**

* * *

Zaradi upada števila gledalcev v kinodvoranah in zmanjšanega dohodka na področju videa bo moral **Švedski filmski inštitut** v obdobju 1991-92 za 40 milijonov kron (7,2 milijona USD) znižati svoje stroške, sicer bodo prisiljeni to ustanovo zapreti

* * *

Tudi KGB agenti se lahko zaljubijo je naslov prve čilsko-sovjetske koprodukcije; sovjetski partner je **Sojuz**, proizvodna veja **Mosfilma**, snemali pa bodo v obeh državah

* * *

V Torontu snemajo **Prom Night 4: Deliver Us From Evil** (Norstar Entertainment). Režiser je **Clay Borris**. Pri **Norstaru** so sicer proizvedli tudi prejšnje tri dele, od katerih smo pri nas videli le prvega

* * *

Zaradi davčnih olajšav za tista irska podjetja, ki vlagajo denar v kinematografijo, se je na ta način za potrebe filmske proizvodnje na Irskem v zadnjih dveh letih nabralo preko 9 milijonov USD; del tega denarja je bil vložen med drugim tudi v snemanje filma **My Left Foot**

* * *

Angleški filmski kritiki so za najboljši film leta 1990 izbrali **Zločine in prekrške**, za najboljšega režiserja in scenarista pa je bil prav tako izbran **Woody Allen**; najboljši tuji film je bil **Cinema Paradiso** Giuseppeja Tornatoreja, igralka **Pauline Collins** (Shirley Valentine), igralec pa **Phillipe Noiret** (Cinema Paradiso)

* * *

Pent America, ki sta jo — vsaka s polovičnim deležem — ustanovili družbi **Silvio Berlusconi** in **Communications in Cecchi Gori Group**, namerava v ZDA vložiti 110 milijonov USD za snemanje 6 novih filmov: **Man Trouble**, **House of Cards**, **Folks**, **Hostile Witness**, **Pacific Electric** in **Warlord**

* * *

Špansko ministrstvo za kulturo je objavilo ambiciozen načrt, po katerem naj bi v naslednjih treh letih posneli 90 celovečercov na leto (lani 47) in dvignili delež domačih filmov v skupni ponudbi na 25%. Vlada je španskim proizvajalcem filmov namenila subvencije iz fonda, v katerem je zbranih okoli 13,7 milijonov USD

* * *

TERAKOTA BOJEVNIK

TSEUN YUNG (A TERRA-COTTA WARRIOR)

■■■□□

režija: Ching Siu-Tung
scenarij: Li Pik Wah
fotografija: Peter Pao, Li Hsin Yeh
glasba: James Wong, Joseph Koo, Romeo Diaz
igrajo: Zhang Yi-Mou, Gong Li, Yu Yung Kang
proizvodnja: Art & Talent Group Inc., Hong Kong, Kanada, 1989

Preproste stvari vodijo k preprostosti. »Svet je majhen, večin in sploh ne tako različen,« si ob tem hongkonškem filmu prikima gledalec, ko odgleda simbiozo večšin in duha teh in onih kultur. Da je svet **majhen**, bi gledalec pritrdil zato, ker ga filmsko pletenje mitov oziroma pravljic (v kar se miti prej ali slej sprevržejo) prestavi v lunino in ne le ptičjo perspektivo. In iz te perspektive pač vidi, da sta si Hong Kong in Los Angeles pravzaprav zelo blizu. Nekaj dva tisoč let stari kitajski bojevniki so v tesnem sorodstvu z Indiano Jonesom, recimo. Da je svet **večen**, se gledalec zave, ko mu filmski časovni stroj poveže tisočletja in s tem mu — jasno — tudi dá vedeti, da so principi, ki poganjajo ta svet le zamenjali izrazoslovje. In v tem večnem svetu je še nekaj večnega: strmljenje za večnostjo. Je poskus biti podoben Bogu in izkusiti nesmrtnost. Spielberg sicer tiste, ki že držijo gralov kelih v rokah, udari po prstih, Ching Tung Yee pa svojemu ljubezenskemu paru položi eliksir večnega življenja pod jezik. S tem tudi zagotovi spoj Hong Konga s Hollywo-

dom. Borilne veščine in etika starega kitajskega cesarstva se tako lahko nadaljujejo v tridesetih letih tega stoletja. Prvi casarjev mož, ki zaradi oskrunitve višjim eksperimentom namenjene device pade pri svojem vladarju v nemilost, se odmrzne v času, ko je v zmedo lopovščin in zamegljenih vrednot potrebno narediti red. Vstajenje od mrtvih naredi (za film vedno atraktivno) zmedo — zmedo, ki lahko hongkonškemu enournemu žanru borilnih veščin pridoda še malo zahodnjaške akcije in komedije. Iz terakotnega vojščaka vstali Mong je v drugem, ameriškem delu filma kot riba na suhem. Toda le za trenutek, kajti kmalu razčisti in počisti z vsem, s čimer drugi ne morejo, ne znajo ali pa nočejo. Mong skratka napoveduje svetlo bodočnost kitajskega naroda, ki se bo iz zamrznjenega stanja prej ali slej zbudil in vnovčil svoje vedenje, kulturo in moč.

Da pa svet sploh ni tako različen, se gledalcu posveti ob zaznavanju večšin režijske interpretacije, ki — kot je bilo že nekajkrat rečeno — zadovoljuje standarde ameriš-

kih filmskih efektov, saj je organiziranost podobna hollywoodski. Proizvaja ogromno, izvaža enormno in le včasih odgovorno. Hongkonška produkcija je npr. leta 1963 proizvedla 104 filme več kot v ZDA (259 proti 155). Imajo poceni delovno silo in ogromen trg. Stroje poganjajo majorsji — v začetku šestdesetih sta to Show Brothers in Cat Hay, v sedemdesetih je glavni Golden Harvest, ki ga je osnoval odcpljeni Raymond Show — znani promotor Bruca Leeja. Neodvisni producenti (npr. Bang Bang Film) so posledica velikih produkcijskih in reprodukcijskih kolonialistov. Dobivajo izpuščaje, ko slišijo za kung fu filme. Orožje za novovalovsko revolucijo so si brusili na televiziji. Sicer pa distinkcijo med visokim in nizkim ali med bolj profesionalnim in na hitro spakiranim filmom pogojuje že jezik. V kantonščini nastajajo bolj populistični filmi v stilu Bud Spencer in Terenc Hill; v mandarinščini, ki je bolj navezana na tradicijo in kulturo, pa nastajajo duhu bolj zavezani filmi. **Terakota bojevnik** je sinhroniziran v angleščino.

Da pa so hongkonški na hitro narejeni in zato kmalu pokvarljivi filmi izgubili gledalce, je očitno tudi po tem, kako se trudijo, da bi svoj adut — borilne veščine — cepili na druge žanre. Bojevnik je že tak dokaz. Tudi jih ne snemajo čez noč in — kar je še posebej zanimivo — izstopili so iz svojih studiev (Hong Kong je pravzaprav en sam velik studio). Torej se ekipe niso premaknile le iz studiev, temveč tudi iz Hong Konga. Bojevnika so tako večinoma posneli na Kitajskem. Na enega domorodca je prišlo deset Kitajcev, če odmislimo tistih tisoč statistik. Sedaj, ko se bliža leto 1997, se opna rahljajo. Yoris Ivens je želel pred par leti — tik pred smrtjo —, ko je snemal dokumentarni film o vetru (in o Kitajski), vstopiti v muzej s terakotnimi bojevniki. Vidimo ga, kako se pogaja s šefom muzeja in po dolgih pregovarjanjih odide s posnetki, ki jih je naredil v predverju čez šipo. Ching Tung Yee je svoj spektakel končal prav v tem muzeju. Njemu je bil vstop dovoljen. Samo nekaj let kasneje.

MAJDA ŠIRCA

RUSKI DOM

THE RUSSIA HOUSE

■■■□□

režija: Fred Schepisi
scenarij: Tom Stoppard po romanu Johna LeCarréa
fotografija: Ian Baker
glasba: Jerry Goldsmith
igrajo: Michelle Pfeiffer, Sean Connery, Roy Scheider, Klaus Maria Brandauer
proizvodnja: Pate Interteinment, ZDA, 1990

Na letošnjem berlinskem filmskem festivalu je naključje, če lahko tako

imenujemo verjetno precej natančno programsko politiko festivala,

pripeljalo do tega, da smo imeli v dveh različnih programih možnost